

Kuljettajantutkinnon teoriakoemääräys

TRAFICOM/523973/03.04.03.00/2019

1 Määräyksen tausta ja säädösperusta

Määräyshankkeessa muutetaan entisen Liikenteen turvallisuusvirasto Traficin 4.6.2018 antama Teoriakoeohje (TRAFI/217025/03.04.03.01/2018) määräykseksi. Hankkeen tarkoituksena on muuttaa kehotusluonteisena noudatettavaksi tarkoitettu ohje oikeudellisesti sitovaksi.

Määräyksen sisältö noudattaa suurelta osin ohjeen sisältöä. Määräykseen lisätään uutena osiot kokeessa kielletyistä materiaaleista ja välineistä sekä vähimmäisvaatimukset kokeessa käytettävän tulkin ammattitaidolle. Myös suulliseen teoriakokeeseen pääsyn edellytyksiä täydennetään ja muokataan selkeämmiksi. Lisäksi annetaan määräykset teoriakokeen suullisesti suorittamisesta tilanteessa, joissa asiakas on menettänyt vilpillisesti aikaisemmassa kokeessa.

Määräykseen ei siirretä ohjeessa olevia kohtia, jotka tulevat suoraan ajokorttilaista (386/2011) tai jotka ovat luonteeltaan sopivampia ohjeeseen. Nykyisen ohjeen lukuja yhdistetään toisiinsa ja niiden järjestystä muutetaan lukijajäystävällisemmäksi.

Määräys annetaan ajokorttilain 52 pykälän 3 momentin sekä ajokorttilain 53 pykälän 4 momentin perusteella. Ajokorttilain 52 pykälän 3 momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä kuljettajantutkinnon sisällöstä. Ajokorttilain 53 pykälän 4 momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä teoriakokeiden, ajokokeiden ja käsittelykokeiden sisällöstä ja käytännön toteutuksesta.

2 Määräyksen valmistelu

Määräys on valmisteltu virkатыönä Liikenne- ja viestintävirasto Traficomissa. Hankkeen aloittamisesta on uutisoitu viraston verkkosivuilla, jossa julkaistaan myös valmis määräys.

Määräysluonnoksesta on pyydetty kirjalliset lausunnot ajalla 6.4.2020–22.5.2020. Lausunto on pyydetty tieliikenteen määräysvalmistelun tiedostuslistalle ilmoittautuneilta. Mahdollisuus lausunnon antamiseen oli myös tahoilla, joilta lausuntoa ei nimenomaisesti pyydetty. Lausuntopyyntö julkaistiin Liikenne- ja viestintäviraston verkkosivuilla.

Yhteensä 13 tahoja antoi lausunnon. Lausunnonantajista 5 ilmoitti, ettei heillä ole lausuttavaa määräysluonnoksesta. Yleisarviot määräysluonnoksesta olivat joko myönteisiä tai neutraaleja. Suurin osa lausunnoista koski lukuja 2 (Suullinen teoriakoe) ja 3 (Tulkin käyttö teoriakokeessa).

Liikenteen turvallisuuskouluttajat ry kehotti antamaan esimerkkejä määräyksen luvussa 2 mainitusta vilpillisestä toiminnasta. Se myös huomautti mahdollisuudesta kokea henkilökohtaisella tasolla ikäyrjintää luvussa 2 määrätystä poikkeuksesta, joka mahdollistaa vähintään kerran hylätyn tuloksen saaneen vähintään 75-vuotiaan henkilön pääsyn suulliseen teoriakokeeseen. Lisäksi se ehdotti ajokokeen vastaanottajan korvaamista tehtävään perehdytettävällä henkilöllä sekä teoriakokeiden järjestämistä myös muualla kuin palveluntuottajan palvelupisteessä. Liikenteen turvallisuuskouluttajat ry esitti myös määräyksen ulkopuolisia huomioita opetuslupaopettajan velvoittamisesta teoriakokeen suorittamiseen sekä teoriakokeen riskientunnistamisosion kehittämisestä.

Liikenneturvallisuuden erityisasiantuntijat ry piti hylkäämisedellytystä tarpeettomana yli 75-vuotiaiden suulliseen teoriakokeeseen pääsemisessä.

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry lausui, että luvun 4 aihepiirien osalta olisi lisättävä tarkemmin aiheita tai viitattava ajokorttidirektiiviin. Lisäksi se ehdotti muutoksia määräyksen lukujen järjestykseen ja perustelumuistion luvun 4 rakenteeseen. Se myös ehdotti teoriakokeen

tarkoituksen tai tavoitteen kirjaamista määräykseen tai vähintäänkin viittausta ajokorttidirektiiviin ja ajokorttilakiin.

Suomen motoristit ry lausui, ettei teoriakokeiden kysymysten tulisi olla salassa pidettäviä eikä salassapitoa tulisi perustella viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetulla lailla (621/1999, jäljempänä julkisuuslaki). Suomen motoristit ry esitti, että kokeen yllätyksellisyyden takaamiseksi virasto etsisi muita keinoja kuin koekysymysten salassapidon. Se toi myös esille jäsenistöltään saamansa palautteen kokeen korkeasta vaatimustasosta.

Ajovarma Oy ehdotti joko selventämään luvussa 2 olevaa ilmaisua lukihäiriön luotettavasta todentamisesta tai poistamaan ilmaisun. Lisäksi se ehdotti terveydenhuollon ammattihenkilö – termin selittämistä. Ajovarma Oy otti myös kantaa sanakirjan käytön mahdollistamiseen ja lausui, että heikon kielitaidon omaavalle ajokortin suorittajalle voi koitua ylimääräisiä kustannuksia tilanteessa, jossa hän ensin tekee kokeen sanakirjan kanssa, mutta joutuu kuitenkin turvautumaan myöhemmin tulkin apuun.

Määräyslunnonksesta annettiin lausuttavaksi kaksi vaihtoehtoista vähimmäisvaatimusta tulkin ammatilliselle pätevyydelle:

1) Kokeessa käytettävän tulkin on oltava tulkin koulutuksen saanut tai ammattitulkkinä toimiva henkilö. Pätevyys osoitetaan kokeeseen tultaessa tulkin opinnoista saadulla koulutustodistuksella tai työtodistuksella kääntämistä ja tulkkausta pääasiallisena toimialanaan hoitavasta yrityksestä. Pätevyysvaatimukseen on mahdollista hakea poikkeusta Liikenne- ja viestintävirastolta sellaisessa tilanteessa, jossa pätevyysvaatimukset täyttävää tulkkia ei ole saatavilla.

2) Kokeessa käytettävän tulkin on oltava rehellinen ja muuten tehtävään sopiva henkilö, jolla on tehtävän edellyttämät taidot.

Lausunnonantajia pyydettiin ottamaan kantaa, kumpi yllä esitetyistä vaihtoehdoista on parempi sekä perustelemaan valintansa. Virasto ilmoitti lisäksi ottavansa vastaan myös muita ehdotuksia tulkin vähimmäisvaatimusten määrittelymiselle.

Ehdoton enemmistö lausunnonantajista kannatti vaihtoehtoa 1. Yksikään lausunnonantajista ei kannattanut vaihtoehtoa 2. Liikenteen turvallisuuskouluttajat ry ei kannattanut kumpaakaan annetuista vaihtoehdoista, vaan ehdotti pätevyyden määrittelymiseksi noudatettavaksi hallintolain säädöstä tulkin esteellisyydestä. Se myös edellytti Traficomilta tarkkarajaisia vaatimuksia yhdenvertaisen kohtelun takaamiseksi siitä, kuka voi toimia tulkkinä.

Suomen autokoululiitto huomautti, että tulkin kustannuksia koskevan määräyksen tulee koskea myös vaihtoehtoa 1. Lisäksi se ehdotti, että niissä tapauksissa, joissa tulkki poistetaan koetilanteesta tulisi myös koe keskeyttää.

Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto katsoi, ettei kumpikaan esitetyistä vaihtoehdoista ole täysin ongelmaton ja esitti vaihtoehdon 1 pohjalta määräykseen kirjattavaksi seuraavaa: "Kokeessa käytettävän tulkin on oltava asianomaisessa kielessä Suomessa hyväksytyn asioimistulkin tutkinnon suorittanut tai oikeustulkikirekisteriin merkitty tai tulkki- tai kääntäjänkoulutusyksikön tutkinnon yliopistossa suorittanut henkilö. Muun kuin rekisteröidyn oikeustulkin koulutuksellinen pätevyys osoitetaan kokeeseen tultaessa alkuperäisellä tutkintotodistuksella tai sen virallisesti oikeaksi todistetulla jäljennöksellä. Perustellusta syystä pätevyysvaatimukseen on mahdollista hakea poikkeusta Liikenne- ja viestintävirastolta sellaisessa tilanteessa, jossa pätevyysvaatimukset täyttävää tulkkia ei ole saatavilla." Liitto myös ehdotti koekysymysten kääntämistä Ruotsin mallin mukaisesti 4-7 sellaiselle kielelle, joita Suomessa puhutaan eniten tai joiden puhujista on eniten kokeen suorittajia.

Valtakunnallinen vammaisneuvosto välitti Liikenne- ja viestintävirastolle Kuurojen liitto ry:ltä saamansa lausunnon, jossa ehdotettiin määräykseen kirjattavaksi seuraavaa: "Tulkin tulee olla koulutettu ammattilainen. Koulutus tulee todentaa joko koulutustodistuksella tai tulkin

työnantajan todistuksella. Poikkeustilanteissa niissä pienissä kieliryhmissä, joissa ei ole koulutettuja tulkkeja, tulee tulkkinä toimivan olla tehtävään sopiva henkilö. Näissä tilanteissa huolehditaan siitä, että tulkki ei ole jäävi. Näissä poikkeustilanteissa tulkkinä toimivan tulee hakea lupa teoriakokeen tulkkaukseen Liikenne- ja viestintävirastosta.” Liitto piti myös etätulkkauksen sallimista tärkeänä pienempien kieliryhmien tulkkauksen turvaamiseksi. Lausuntojen pohjalta tehtiin seuraavat muutokset ja täydennykset:

Luvusta 2 (Suullinen teoriakoe) poistettiin lukihäiriötä koskevasta lausunnosta ilmaisu ”luotettavasti todettu”. Lausunnoista riippumattomana muutoksena tehtiin lisäys myös muun selvityksen kuin lausunnon hyväksymisestä suullisen terveystesteeseen kokeeseen pääsemiseksi. Luvun 2 osalta lisättiin perustelumuuistioon määritelmä termille terveydenhuollon ammattihenkilö ja annettiin esimerkkejä vilpillisestä menettelystä. Perustelumuuistioon lisättiin myös viittaus ajokorttidirektiiviin.

Lukuun 3 (Tulkin käyttö teoriakokeessa) valittiin lausuntojen perusteella vaihtoehto 1, jota muokattiin Suomen kääntäjien ja tulkkien liitolta ja Valtakunnalliselta vammaisneuvostolta saatujen ehdotusten perusteella niin, että pätevyyden osoittamiseksi vaaditaan kieli- tai käännöstieteiden opinnoista saatu koulutustodistus. Liikenne- ja viestintävirastolta voidaan hakea hyväksyntää muun tehtävään sopivan henkilön tulkiksi hyväksymiseen niissä tilanteissa, joissa koulutusvaatimukset täyttävää tulkkia ei ole saatavilla. Lisäksi virastolta voidaan hakea hyväksyntää etätulkkaukseen silloin, kun koulutettua tulkkia ei ole muutoin saatavilla kohtuullisin kustannuksin. Määräys siitä, että ajokorttia suorittava vastaa tulkin käyttämisestä aiheutuvista kustannuksista lisättiin koskemaan valittua vaihtoehtoa 1.

Lausunnoista on laadittu erillinen lausuntokooste, joka löytyy Liikenne- ja viestintäviraston verkkosivuilta.

3 Arvio määräyksen vaikutuksista

Teoriakoeohje muutetaan määräykseksi, jotta se olisi oikeudellisesti velvoittava. Muutos vaikuttaa ensisijaisesti Liikenne- ja viestintävirastoon sekä sen palveluntuottajaan.

Vähimmäisvaatimukset tulkin ammattipätevyydelle parantavat ajokorttia suorittavan oikeusturvaa. Hallinnon hyvän kielenkäytön vaatimuksen mukaisesti selkeytetään suulliseen kokeeseen pääsyn edellytyksen sanamuotoja sekä muutetaan nykyisen ohjeen esittämisjärjestystä lukijaystävällisemmäksi.

4 Yksityiskohtaiset perustelut

Määräyksessä muutetaan ohjeen lukujen järjestystä sijoittamalla ne järjestykseen, joka vastaa mahdollisimman läheisesti teoriakokeen suorittamisjärjestystä. Lisäksi luvut 4, 8 ja 10 yhdistetään yhdeksi luvuksi, samoin luvut 5 ja 9.

Määräyksen ensimmäinen luku koskee teoriakokeen suorittamista, jonka jälkeen annetaan määräykset suullisesta kokeesta ja tulkista. Kahdessa viimeisessä luvussa annetaan tarkemmat määräykset teoriakokeen sisällöstä ja kokeen arvioinnista.

Ohjeen lukuja 1 ja 2 ei siirretä määräykseen. Luvussa 1 on kuvattu kokeen tarkoitus, jota ei ole tarpeen tuoda määräystasolle. Luvun 2 (Teoriakokeeseen pääsyn edellytykset) sisältö on säädetty ajokorttilaissa eikä sen toistaminen ole tarpeenmukaista määräyksessä. Luvun poistamisella vältetään myös väärän tiedottamisen mahdollisuus tilanteessa, jossa kokeeseen pääsyn edellytyksiä mahdollisesti muutetaan ajokorttilaissa eikä tähän ehditä heti reagoida määräysmuutoksella.

Luvussa 1 (Teoriakokeen suorittaminen) määrätään teoriakoe suoritettavaksi sähköisesti Liikenne- ja viestintäviraston palveluntuottajan palvelupisteessä. Teoriakokeen koetilaa ei saa viedä matkapuhelimia, kuulokkeita tai muita viestintä- tai tallennusvälineitä eikä materiaaleja tai

välineitä, joita voidaan käyttää kokeen suorittamiseksi vilpillisesti tai koekysymysten kopiaimiseksi taikka muutoin eteenpäin välittämiseksi. Kiellettyjen materiaalien ja välineiden käsite on tarkoitettu tulkittavaksi laajasti ja se sisältää kaikki sellaiset materiaalit ja välineet, joita voidaan käyttää kokeen suorittamiseksi vilpillisesti taikka koekysymysten kopiaimiseksi tai eteenpäin välittämiseksi. Määrite kattaa erillisten materiaalien ja välineiden lisäksi esimerkiksi mahdolliset vaatteisiin tai ihoon piilotetut vilpillistä toimintaa edesauttavat tekstit, kuvat ja symbolit.

Lukuun 2 (Suullinen teoriakoe) tehdään tarkennuksia suullisen teoriakokeen edellytyksiin. Edellytyksenä suulliseen kokeeseen pääsemiseksi terveydellisellä perusteella on terveydenhuollon ammattihenkilön tai erityisopettajan laatima kirjallinen allekirjoitettu lausunto tai muu terveydenhuollon ammattihenkilön laatima selvitys lukihäiriöstä. Määräyksessä tarkoitettu muu selvitys voi olla esimerkiksi Omakanta -palvelussa oleva selvitys asiakkaan terveystiedoista. Terveydenhuollon ammattihenkilöllä tarkoitetaan terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) 2 §:n määritelmän mukaista ammattihenkilöä. Lausunnossa tai selvityksessä on oltava ajokorttia suorittavan nimi ja henkilötunnus, sekä ilmentävä, että asiakkaalla on todettu lukemisenvaikeus (dysleksia) tai lukihäiriö. Lisäksi tarkennetaan muun terveydellisen perusteen lääkärintilauksen vaatimuksia. Tarkennuksilla selkeytetään ajokorttia suorittavan todistusvaatimuksia ja pyritään välttämään tilanteet, joissa asiakasta ei voida ottaa terveysperusteiseen suulliseen teoriakokeeseen puutteellisen todistuksen vuoksi. Määräykseen lisätään myös tieto kuuron henkilön mahdollisuudesta suorittaa teoriakoe suullisena, mikäli henkilön äidinkieli on viittomakieli. Luvussa tarkennetaan lisäksi ikäperusteista suulliseen kokeeseen pääsyä määräämällä, että suulliseen kokeeseen pääsee vähintään 75-vuotias henkilö, joka on vaaditun iän täyttämisen jälkeen hylätty vähintään kerran teoriakokeessa. Teoriakoe on suoritettava suullisesti, mikäli ajokorttia suorittava on kyseisen luokan kokeessa menetellyt aikaisemmin vilpillisesti. Teoriakokeessa kielletyt välineet ja materiaalit on määrätty luvussa 1. Vilpillisesti menettelyksi katsotaan esimerkiksi viestintälaitteen tai muistiinpanovälineiden mukana pitäminen kokeessa sekä vääränä henkilönä esiintyminen.

Kun teoriakoe suoritetaan suullisesti, on koetilanteessa aina paikalla palveluntuottajan palveluksessa oleva ajokokeen vastaanottajana toimiva henkilö. Ajokokeen vastaanottajan tehtävä on tukea kokeen suorittamista. Ajokokeen vastaanottaja voi esimerkiksi lukea koekysymykset ajokorttia suorittavalle ääneen ja tarvittaessa muotoilla kysymykset eri tavalla tai muuten selventää koekysymyksissä käytettyjen sanojen merkitystä. Kun teoriakoe suoritetaan suullisena vilpillisen menettelyn vuoksi, ajokokeen vastaanottajan tehtävä on valvoa kokeen suorittamista.

Luvussa 3 (Tulkin käyttö teoriakokeessa) määrätään edellytyksistä tulkin käyttämiselle kokeessa, samoin kuin vähimmäisvaatimuksista tulkin pätevyydelle. Jos ajokorttia suorittavan äidinkieli on muu kuin suomi, ruotsi tai englanti eikä hän hallitse hyvin mitään näistä kielistä, tai hän on lukutaidoton tai kuuro ja hänen äidinkieltensä on viittomakieli, ajokorttia suorittava voi tarvittaessa käyttää tulkkia teoriakokeessa. Jos ajokorttia suorittavan äidinkieli on muu kuin suomi, ruotsi tai englanti, ajokorttia suorittava voi ottaa suulliseen kokeeseen mukaan painetussa muodossa olevan sanakirjan. Sanakirja tarkastetaan ennen kokeen aloittamista.

Tulkin pätevyydelle asetettavat vähimmäisehdot on tarkoitettu ennaltaehkäisemään tilanteita, joissa ajokorttia suorittava vastaisi kokeen kysymyksiin väärin tulkin mahdollisesti tekemien käännösvirheiden, epätarkkojen käännösten tai muiden vastaavien syiden vuoksi. Liikenne- ja viestintävirastolta on mahdollista hakea hyväksyntää myös muun kuin ammattitulkin käyttämiseen teoriakokeessa. Hyväksyntää voidaan hakea myös kokeen etätulkkaukseen. Edellä mainituilla hyväksynnöillä mahdollistetaan tulkkauksen mahdollistaminen myös pienemmissä kieliryhmissä ilman, että kustannukset muodostuvat asiakkaalle kohtuuttomiksi. Vilpillinen menettely teoriakokeissa on lisääntynyt ja osassa tilanteista myös tulkki on osallistunut vilpilliseen menettelyyn. Tulkkille asetettavilla pätevyysvaatimuksilla pyritään ajokorttia suorittavan oikeusturvan takaamisen lisäksi ennaltaehkäisemään edellä mainittua vilpillistä menettelyä. Jos syntyy perusteltu epäily tulkkauksen väärinkäytöstä, kokeen vastaanottajan on

poistettava tulkki koetilaisuudesta. Ajokorttia suorittava saa tällöin tehdä kokeen loppuun ilman tulkkiä. Hallintolakia (434/2003) noudatetaan kaikessa hallintotoiminnassa, jolloin tulkin esteellisyyden osalta noudatetaan hallintolain 65 §:n säännöksiä.

Ulkoisella lausuntokierroksella pyydettiin lausuntoja kahdesta vaihtoehdoisesta edellytyksestä tulkin pätevyydelle, jotka on esitelty tarkemmin edellä luvussa 2. Määräysluonnoksesta saatujen lausuntojen perusteella valittiin vaihtoehto 1, jonka jatkovalmistelussa huomioitiin Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton sekä Valtakunnallisen vammaisneuvoston lausunnoissaan esittämät huomiot. Edellä mainittujen näkökohtien perusteella määräyksen jatkovalmistelussa päädyttiin seuraaviin tulkille asetettaviin vähimmäisvaatimuksiin:

"Tulkin on oltava koulutettu ammattilainen. Koulutus todennetaan koulutustodistuksella.

Niissä pienissä kieliryhmissä, joissa ei ole koulutettuja tulkkeja, tulkkina toimivan on oltava tehtävään sopiva henkilö. Näissä poikkeustilanteissa tulkkina toimivan on haettava hyväksyntä teoriakokeen tulkkaamiseen Liikenne- ja viestintävirastolta.

Tilanteissa, joissa koulutettua tulkkiä ei ole saatavilla kohtuullisin kustannuksin voidaan Liikenne- ja viestintävirastolta hakea hyväksyntää teoriakokeen tulkkaamiseen viestintävälineen välityksellä. Hyväksynnän myöntämisen yhteydessä Liikenne- ja viestintävirasto voi myöntää poikkeuksen määräyksen 1 luvussa asetettuun kieltoon viestintävälineen viemiselle teoriakoetilaan."

Tulkin pätevyys voidaan osoittaa koulutustodistuksella yliopistosta, ammattikorkeakoulusta tai ammatillisesta koulutuksesta. Yliopistosta tulkin koulutuksen saaneet ovat pääsääntöisesti humanististen tieteiden kandidaatteja tai filosofian maistereita, joiden pääaineena on kielitiede tai kääntäminen.

Traficomilta on mahdollista hakea hyväksyntää muun kuin pätevyysvaatimukset täyttävän tulkin käyttämiseen kokeessa. Hyväksynnän edellytyksenä on, ettei pätevyysvaatimukset täyttävää tulkkiä ole saatavilla. Tulkin on kuitenkin myös näissä tilanteissa täytettävä hallintolain 65 §:n mukaiset esteellisyysvaatimukset. Tulkilla on oltava tehtävän edellyttämä osaaminen siten, että tulkkauksen laatu säilyy. Hyväksyntää haettaessa on annettava selvitys tulkin osaamisesta ja esteettömyydestä sekä siitä, miksi pätevyysvaatimukset täyttävää tulkkiä ei ole saatavilla.

Traficomilta on mahdollista hakea hyväksyntää lisäksi teoriakokeen etätulkkaamiseen. Hyväksyntä voidaan myöntää vain tulkin pätevyysvaatimukset täyttävälle henkilölle. Edellytyksenä on, että tulkin saapumisesta kokeen suorituspaikalle aiheutuisi kohtuuttomia kustannuksia. Hyväksyntää haettaessa on annettava selvitys siitä, miksi tulkkausta ei voida järjestää muutoin kuin etätulkkauksena.

Hyväksyntä muulle kuin pätevyysvaatimukset täyttävälle tulkille sekä etätulkkaukselle myönnetään yhdelle suorituskerralle.

Luvussa 4 (Teoriakokeen sisältö) määrätään teoriakokeen kysymysluokat sekä kysymysten aihepiirit. Teoriakokeen aihepiirien sisältö määräytyy ajokorteista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/126/EY perusteella. Teoriakokeen kysymykset perustuvat tieliikenne- ja ajoneuvolainsäädännön sekä näiden nojalla annettujen säädösten sisältöön sekä tieliikenteen yleisiin periaatteisiin. Määräyksen kysymysluokat sekä kysymysten aihepiirit ovat samat kuin Teoriakoeohjeessa. Ajokorttia suorittavalla on kokeen suoritettuaan oikeus saada koepalaute sähköpostitse tai tulosteena palveluntuottajalta.

Liikenne- ja viestintävirasto omistaa teoriakokeessa käytettävän materiaalin eikä luovuta teoriakokeesta mitään tietoja, jotka vaarantaisivat teoriakokeen tarkoituksen toteutumisen tai kokeen käyttämisen vastaisuudessa. Koekysymysmateriaalit ovat salassa pidettäviä julkisuuslain

24 pykälän 1 momentin 22 kohdan perusteella. Teoriakoeeksymysten antaminen vaarantaisi kokeen tarkoituksen toteutumisen vastaisuudessa, eikä niitä tämän vuoksi voida luovuttaa kokeen ulkopuolelle.

Koeeksymysmateriaalia ja koevastauksia ei voida luovuttaa myöskään asianosaisjulkisuuden perusteella, koska tiedon antaminen olisi vastoin erittäin tärkeää yleistä etua julkisuuslain 11 pykälän 2 momentin 1 kohdan mukaisesti. Kuljettajantutkinnolla on erittäin tärkeä ja keskeinen asema liikenneturvallisuustyössä sen mitatessa moottoriajoneuvon kuljettamiseen vaadittavia tietoja ja taitoja. Liikenneturvallisuuden takaaminen ja vakavien loukkaantumisten ja kuolemantapausten välttäminen ovat erittäin tärkeitä yleisiä etuja, joiden vuoksi virasto ei luovuta koeeksymyksiä tai niiden oikeita vastauksia koetilanteen ulkopuolelle.

Ajokorttia suorittavalla on julkisuuslain 14 pykälän 3 momentin mukaisesti oikeus saada Liikenne- ja viestintävirastolta asiakirjapyyntöä koskeva valituskelpoinen päätös, jonka saa lähettämällä vapaamuotoisen tietopyynnön Liikenne- ja viestintävirastolle. Päätös on maksuton.

Luku 5 sisältää määräykset teoriakokeen arvioinnista. Sähköinen järjestelmä tarkastaa vastaukset ja ilmoittaa kokeen tuloksen. Kokeen tulos lähetetään automaattisesti kokeen päättyessä ajokorttia suorittavalle sähköpostitse. Jos ajokorttia suorittavalla ei ole sähköpostiosoitetta, saa ajokorttia suorittava kokeen tuloksen palveluntuottajalta tulosteena. Jos kokelas on saanut vaadittavan määrän oikeita vastauksia jokaisesta kokeen osasta, on kyseisen luokan teoriakoe hyväksytty. Jos oikeiden vastausten lukumäärä alittaa jossakin tai joissakin kokeen osissa vaaditun määrän, on tulos hylätty. Jokainen suoritettu ajo-oikeusluokka arvioidaan omana kokonaisuutenaan.

5 Määräyksen aikataulu

Määräys on tarkoitus antaa 10.6.2020 ja se on tarkoitettu tulemaan voimaan 15.6.2020.

6 Määräyksestä viestiminen

Määräyshankeesta ei ole poikkeuksellisesti tehty erillistä määräyshankepääätöstä, sillä kyseessä on pääosin jo olemassa olevan ohjeen muuttaminen määräystasoisiksi. Hankkeen aloittamisesta on uutisoitu Liikenne- ja viestintäviraston verkkosivuilla. Määräysluonnoksesta on pyydetty kirjalliset lausunnot ajalla 6.4.2020–22.5.2020. Lausuntopyyntö on julkaistu viraston verkkosivuilla ja lähetetty sähköpostitse tieliikenteen määräysvalmistelun tiedostuslistalle ilmoittautuneille. Valmis määräys julkaistaan viraston verkkosivuilla ja Finlexissä. Määräyksen antamisesta myös tiedotetaan viraston verkkosivuilla.

LIITTEET:

Kommenttikooste